

ชุดการสอน

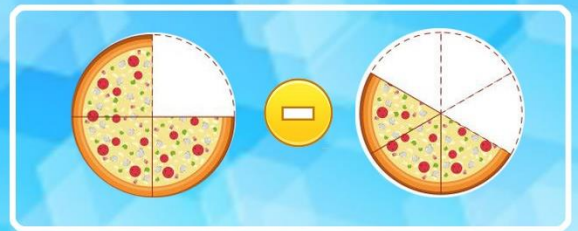

เรื่อง การบวก ลบ คูณ หาร เศษส่วน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ชุดที่
1

การบวกและการลบเศษส่วน

:: โดย ::

นางสาวชนิษฐา คล้ายแดง

ตำแหน่งครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนเทศบาล ๑ ทรงพลวิทยา
สังกัดเทศบาลเมืองบ้านโป่ง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

ชุดการสอน เรื่อง การบวก ลบ คูณ หาร เศษส่วน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

ชุดการสอนที่ 1 : การบวกและการลบเศษส่วน

จัดทำโดย

นางสาวชนิษฐา คล้ายแดง

ตำแหน่งครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนเทศบาล ๑ ทรงพลวิทยา

สังกัดเทศบาลเมืองบ้านโป่ง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

คณิตศาสตร์เป็นวิชาในกลุ่มทักษะ ที่ผู้เรียนต้องเรียนด้วยความกระตือรือร้นและหมั่นฝึกฝน เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ ข้าพเจ้าจึงจัดทำนวัตกรรมชุดการสอนขึ้น เพื่อใช้เป็นสื่อการสอนของรูปแบบการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์อย่างกระตือรือร้น (Active Learning) ที่ได้พัฒนาขึ้น เพื่อสร้างความหลากหลายทางการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน โดยเลือกเรื่อง การบวก ลบ คูณ หาร เศษส่วน ที่ผู้เรียนมีปัญหาทางการเรียนมากในการเรียนปกติ จัดทำเป็นชุดการสอนขึ้น และแยกเนื้อหาออกเป็น 4 ชุด

ซึ่งชุดการสอนชุดนี้ เป็นชุดการสอนชุดที่ 1 เรื่อง การบวกและการลบเศษส่วน เป็นชุดการสอน ที่ให้ความรู้ในเรื่อง โจทย์การบวกและการลบเศษส่วน และโจทย์ปัญหาการบวกและการลบเศษส่วน เน้นสื่อประกอบการสอนประเภทสื่อประสมที่มีทั้งชุดความรู้จากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และการฝึกปฏิบัติจากแบบฝึกเสริมทักษะคณิตศาสตร์

ดังนั้น จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าชุดการสอนนี้ จะสามารถเอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้เรียนได้เรียนรู้และเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น

ชนิษฐา คล้ายแดง

	หน้า
คำชี้แจงชุดการสอน	1
แบบทดสอบก่อนเรียน	3
คำแนะนำในการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์	6
ใบความรู้ เรื่อง ภัยพิบัติและการหลบภัย	28
แบบทดสอบหลังเรียน	29
เฉลยแบบทดสอบ ก่อน-หลัง เรียน	32
บรรณานุกรม	36
ภาคผนวก	37
- แผ่น CD เรื่อง การหลบภัยและการหลบภัย	
- แบบฝึกเสริมทักษะคณิตศาสตร์ เรื่อง การหลบภัยและการหลบภัย	

คำชี้แจงชุดการสอน

ส่วนประกอบของชุดการสอนที่ 1

1. รายละเอียดชุดการสอนที่ 1 จำนวน 1 เล่ม
2. แผ่น CD. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการบวกและการลบเศษส่วน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 1 แผ่น
3. แบบฝึกเสริมทักษะคณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่องการบวกและการลบเศษส่วน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 1 เล่ม
4. แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 – 2, คำแนะนำในการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์, ใบความรู้ (อยู่ในรายละเอียดชุดการสอนที่ 1)
5. แอปพลิเคชันการบวกเศษส่วน, แอปพลิเคชันการลบเศษส่วน, แอปพลิเคชันเศษส่วน, แอปพลิเคชันเศษส่วน, แผ่นพลาสติกใส และแอปพลิเคชันปัญหาการบวกและการลบเศษส่วน

คำชี้แจงสำหรับครู

1. ผู้สอนเตรียมวัสดุอุปกรณ์ชุดการสอนล่วงหน้า ศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้ให้ละเอียด
2. จัดชั้นเรียน โดยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 – 5 คน โดยให้มีหัวหน้าประจำ ทุกกลุ่ม
3. ก่อนเริ่มเรียน ให้ผู้สอนจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ของชุดการสอนไว้บนโต๊ะประจำกลุ่มให้เรียบร้อย โดยให้นักเรียนแต่ละคนรับคนละ 1 ชุด (กระดาษคำตอบ แบบฝึกเสริมทักษะและ ใบบันทึกผลคะแนน) ยกเว้นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้ผู้เรียนศึกษาพร้อมกันตามจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ส่วนหนังสือแบบฝึกเสริมทักษะต้นฉบับ ให้เฉพาะโต๊ะละ 1 เล่ม โดยถ่ายเอกสารเฉพาะแบบฝึกที่ต้องการให้ผู้เรียนทำในแต่ละครั้ง
4. ผู้สอนต้องชี้แจงให้ผู้เรียนรู้วิธีการและบทบาทของตนเองในการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ในกรณีที่ผู้เรียนเริ่มเรียนโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นครั้งแรก
5. ดำเนินกิจกรรมการสอน ตามแผนการจัดกิจกรรมในชุดการสอน
6. ขณะที่นักเรียนประกอบกิจกรรมในแบบฝึกเสริมทักษะคณิตศาสตร์ ผู้สอนต้องไม่พูดเสียงดัง หากมีความจำเป็นที่จะต้องอธิบายรายกลุ่มหรือรายบุคคล ต้องไม่รบกวนกิจกรรมของกลุ่มอื่น
7. ขณะที่นักเรียนประกอบกิจกรรม ผู้สอนควรเดินดูการทำงานและการใช้สื่ออย่างใกล้ชิด
8. เมื่อผู้เรียนประกอบกิจกรรมเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้เก็บสื่อการสอนของแต่ละกลุ่มนำส่งครูผู้สอน
9. การสรุปบทเรียน ควรให้ทุกกลุ่มร่วมกันสรุป

บทบาทของผู้เรียน

ผู้สอนต้องชี้แจงให้ผู้เรียนทราบถึงบทบาทของผู้เรียน ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเนื้อหาของบทเรียนในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้ละเอียด วิเคราะห์และทำความเข้าใจให้ชัดเจน หากจำเป็นให้มีการบันทึกความจำ เพื่อการเรียนรู้และจดจำที่คงทน
2. อ่านคำถามในแต่ละแบบฝึกเสริมทักษะคณิตศาสตร์ และตอบคำถามตามความรู้ความเข้าใจที่ได้รับจากการเรียนรู้จากชุดการสอนให้ครบถ้วน
3. พยายามตอบคำถามอย่างสุดความสามารถ คำถามที่มีอยู่ในแบบฝึกเสริมทักษะคณิตศาสตร์ไม่ใช่ข้อสอบ แต่เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้
4. ผู้เรียนต้องตั้งใจปฏิบัติงาน และร่วมกันสรุปเนื้อหาอย่างจริงจัง
5. ผู้เรียนบันทึกผลคะแนนที่ได้ลงในใบบันทึกผลคะแนน หากทำกิจกรรมตอบคำถามในแบบฝึกไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ให้ศึกษาทบทวนบทเรียนใหม่อีกครั้งหนึ่งตามเวลาที่มี หากไม่สามารถทบทวนในเวลาได้ทัน ให้ขออนุญาตผู้สอนทบทวนนอกเวลาเรียนจนกว่าจะผ่านเกณฑ์ทดสอบของแบบฝึกเสริมทักษะคณิตศาสตร์เล่มนั้น
6. เมื่อปฏิบัติกิจกรรมแต่ละกิจกรรมเสร็จเรียบร้อยแล้ว ก่อนที่จะจบการเรียนรู้บทเรียนแต่ละชุดการสอน ให้สำรวจวัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ ถ้าหากมีอะไรชำรุดเสียหายต้องแจ้งให้ผู้สอนทราบทันที
7. ผู้เรียนต้องใช้สื่อนวัตกรรมประกอบชุดการสอน และวัสดุ อุปกรณ์อื่น ๆ ในชุดการสอนอย่างระมัดระวัง

แบบทดสอบก่อนเรียน

ชุดการสอนที่ 1 เรื่อง การบวกและการลบเศษส่วน

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว โดยทำเครื่องหมาย ✕ ทับข้อที่เลือกลงในกระดาษคำตอบ

1. $\frac{6}{15} + \frac{7}{15} = \square$ คำตอบที่ถูกต้องคือข้อใด

ก. $\frac{12}{15}$

ข. $\frac{13}{15}$

ค. $\frac{15}{13}$

ง. $\frac{13}{13}$

2. คำกล่าวใดถูกต้อง

ก. การบวกเศษส่วนที่มีตัวส่วนเท่ากันให้นำตัวเศษและตัวส่วนมาบวกกัน

ข. การบวกเศษส่วนที่มีตัวส่วนไม่เท่ากันต้องทำตัวเศษให้เท่ากันก่อนแล้วจึงหาผลบวก

ค. การบวกเศษส่วนที่มีตัวส่วนเท่ากันให้นำตัวเศษมาบวกกันโดยตัวส่วนคงเดิม

ง. การบวกเศษส่วนที่มีตัวส่วนไม่เท่ากันให้นำตัวเศษมาบวกกันโดยตัวส่วนคงเดิม

3. $\frac{1}{3} - \frac{1}{15} = \square$ คำตอบที่ถูกต้องคือข้อใด

ก. $\frac{2}{3}$

ข. $\frac{2}{15}$

ค. $\frac{1}{15}$

ง. $\frac{4}{15}$

คำชี้แจง อ่านโจทย์ปัญหาต่อไปนี้ “แม่ซื้อมะม่วง $\frac{2}{3}$ กิโลกรัม ซื้อเงาะ $\frac{1}{6}$ กิโลกรัม แม่ซื้อมะม่วงและเงาะรวมทั้งหมดกี่กิโลกรัม” แล้วตอบคำถามข้อ 4 - 6

4. ประโยคสัญลักษณ์ของโจทย์ข้อนี้ ตรงกับคำตอบข้อใด

ก. $\frac{2}{3} \times \frac{6}{1} = \square$

ข. $\frac{2}{3} \div \frac{6}{1} = \square$

ค. $\frac{2}{3} \times \frac{1}{6} = \square$

ง. $\frac{2}{3} \div \frac{1}{6} = \square$

5. โจทย์บอกอะไรมาให้บ้าง

ก. มะม่วงและเงาะรวมทั้งหมดกี่กิโลกรัม

ข. แม่ซื้อเงาะ $\frac{2}{3}$ กิโลกรัม

ค. แม่ซื้อมะม่วง $\frac{1}{6}$ กิโลกรัม

ง. แม่ซื้อมะม่วง $\frac{2}{3}$ กิโลกรัม ซื้อเงาะ $\frac{1}{6}$ กิโลกรัม

6. ผลลัพธ์ของโจทย์ปัญหาข้อนี้คือข้อใด

ก. $\frac{5}{6}$ กิโลกรัม

ข. $\frac{6}{5}$ กิโลกรัม

ค. 1 กิโลกรัม

ง. $\frac{4}{5}$ กิโลกรัม

7. คำตอบข้อใดไม่ถูกต้อง

ก. $\frac{1}{8} + \left(\frac{3}{8} + \frac{4}{8}\right) = \left(\frac{1}{8} + \frac{3}{8}\right) + \frac{4}{8}$

ข. $\frac{4}{15} + \frac{1}{15} = \frac{1}{15} + \frac{4}{15}$

ค. $\frac{5}{7} + \frac{1}{7} = \frac{6}{7}$

ง. $\left(\frac{3}{15} + \frac{7}{15}\right) + \frac{4}{15} = \frac{3}{15} + \left(\frac{7}{15} + \frac{5}{15}\right)$

8. คำตอบข้อใดถูกต้อง

ก. $\frac{1}{3} + \frac{8}{13} > \frac{2}{3} + \frac{8}{13}$

ข. $\frac{3}{7} + \frac{4}{8} < \frac{3}{7} + \frac{1}{2}$

ค. $\frac{6}{11} - \frac{1}{7} = \frac{8}{11} - \frac{1}{7}$

ง. $\frac{8}{15} + \frac{7}{68} > \frac{6}{15} + \frac{7}{8}$

9. คำกล่าวใดไม่ถูกต้อง

ก. เศษส่วนสองจำนวนที่นำมาบวกกัน สามารถสลับที่กันได้โดยผลบวกยังคงเท่าเดิม

ข. เศษส่วนสามจำนวนที่นำมาบวกกัน หากบวกเศษคู่หน้าก่อนแล้วนำมาบวกกับเศษส่วนที่เหลือ ผลลัพธ์ที่ได้จะไม่เท่ากัน

ค. การลบเศษส่วนที่มีตัวส่วนเท่ากันให้นำตัวเศษมาลบกันโดยตัวส่วนคงเดิม

ง. การลบเศษส่วนที่มีตัวส่วนไม่เท่ากันจะต้องทำตัวส่วนให้เท่ากันก่อนแล้วจึงหาผลลบ

10. $\frac{2}{4} + \frac{7}{12} = \square$ คำตอบที่ถูกต้องคือข้อใด

ก. $\frac{9}{4}$

ข. $\frac{9}{12}$

ค. $\frac{13}{12}$

ง. $\frac{23}{12}$

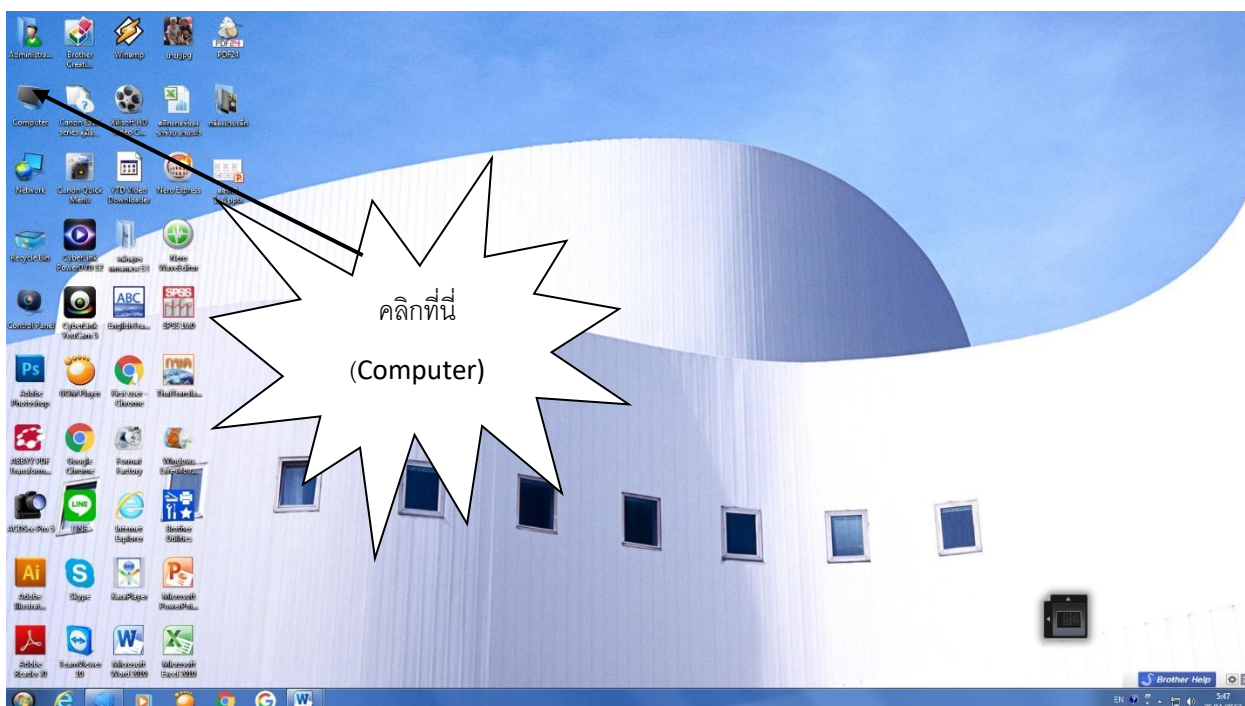

คำแนะนำในการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ การนำเสนอด้วยโปรแกรม Microsoft Power Point เรื่อง การบวกและการลบเศษส่วน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

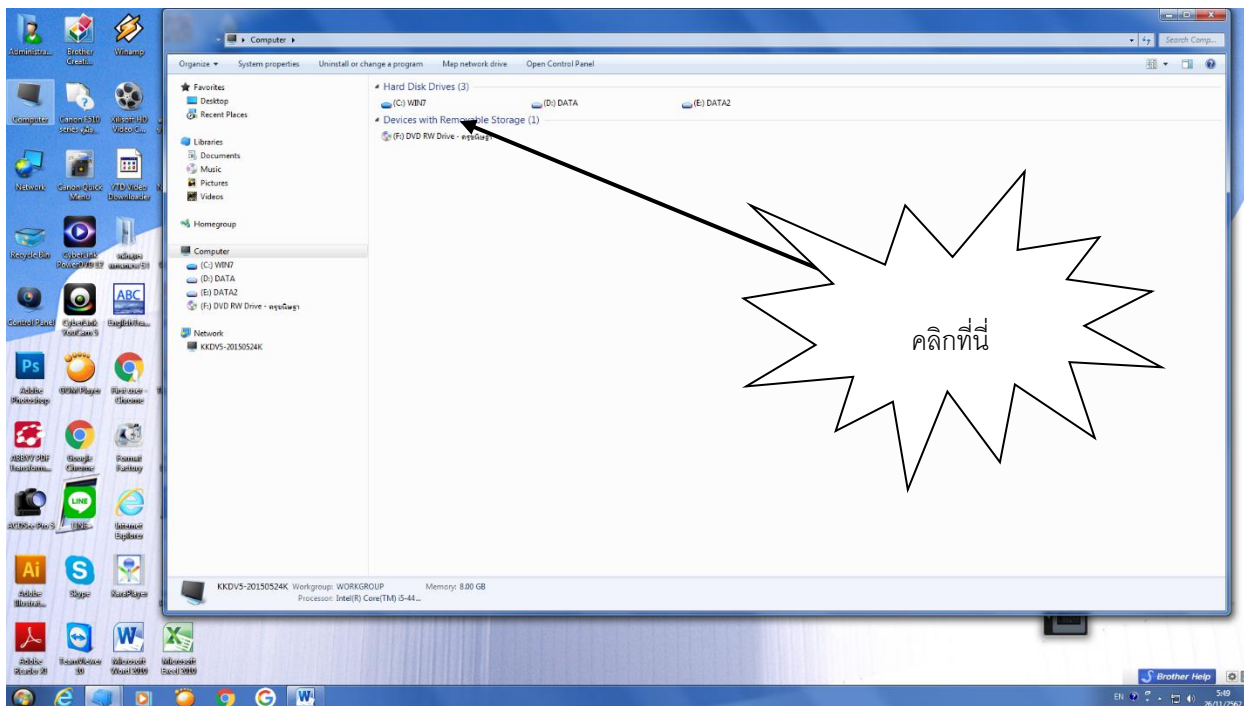
สื่ออิเล็กทรอนิกส์การนำเสนอด้วยโปรแกรม Microsoft Power Point เรื่อง การบวกลบเศษส่วนนี้ ผลิตจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์โดยใช้โปรแกรม Microsoft Power Point เพื่อใช้สำหรับประกอบการจัดการเรียนรู้ของชุดการสอน และเพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

วิธีการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ด้วยโปรแกรม Microsoft Power Point ให้ดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

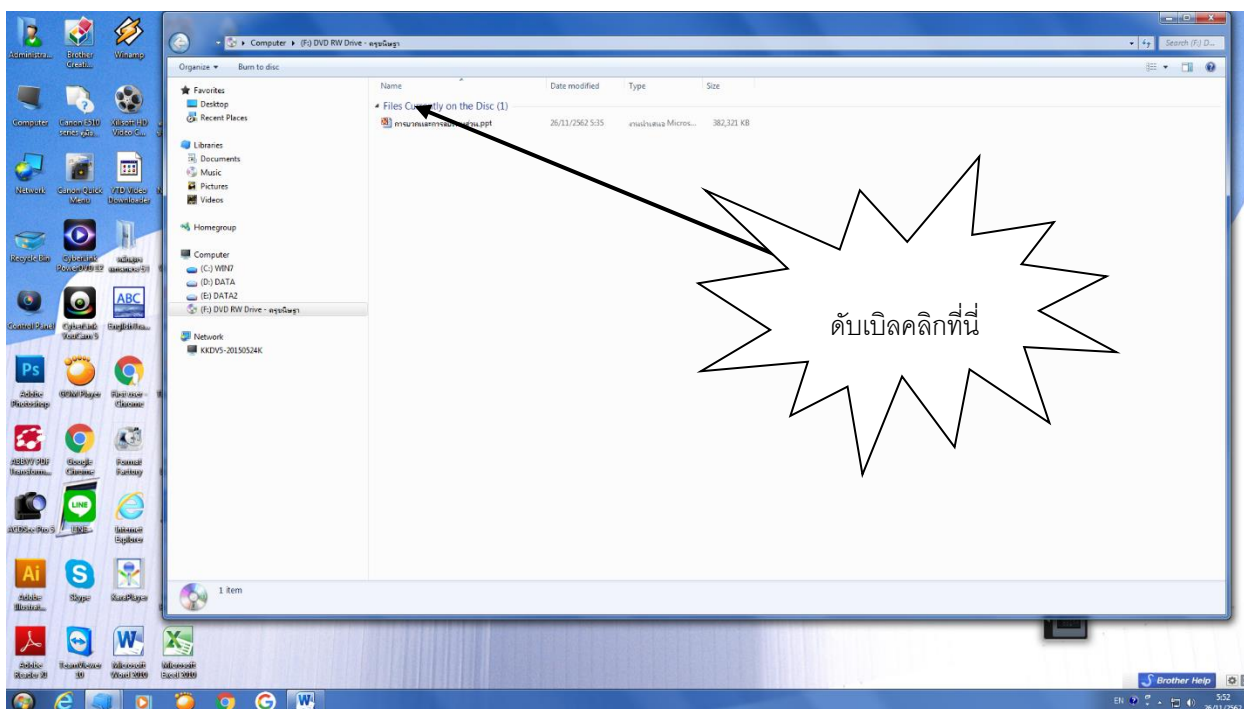
1. ใส่แผ่น CD ชุดนี้ลงในเครื่องคอมพิวเตอร์ เลือกดับเบิลคลิกที่ Computer

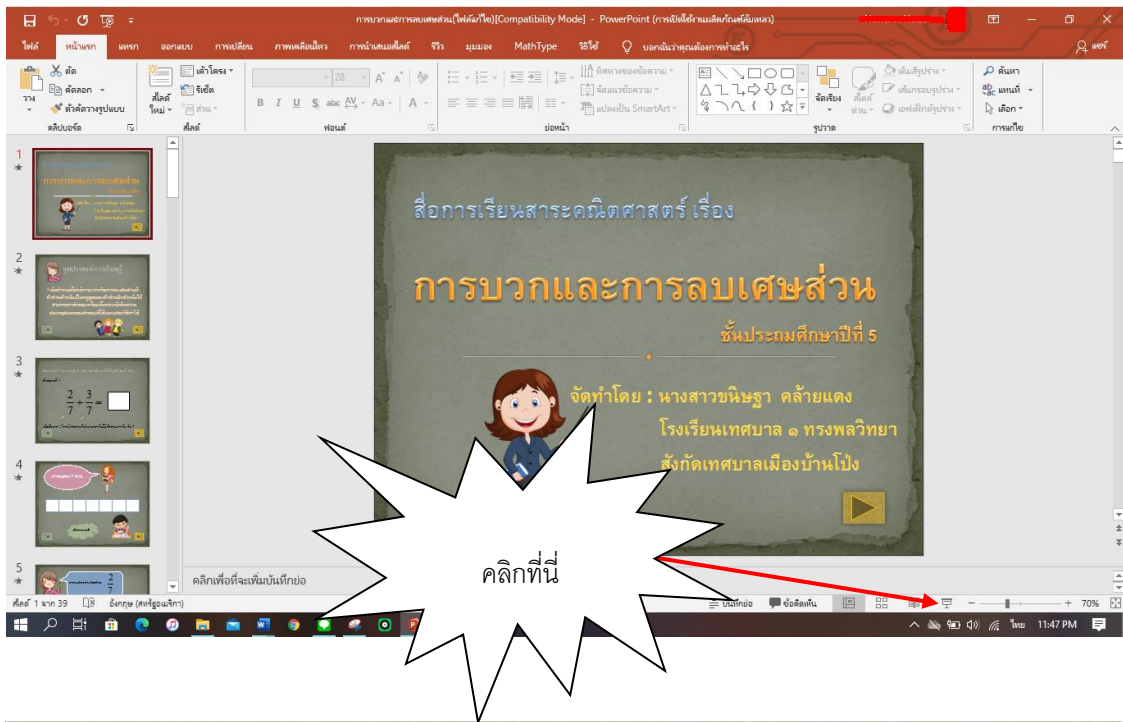
2. เลือกที่ (F:) DVD RW Drive-ครูชนิษฐา

3. ดับเบิลคลิกชื่อแฟ้มที่เลือก การบวกและการลบเศษส่วน

4. จะปรากฏภาพบนหน้าจอ เลือกคลิกที่สัญลักษณ์รูปคล้ายแก้ว (การนำเสนอภาพนิ่ง) แล้วคลิกเมาส์ไปตามลูกศรเพื่อเดินหน้าและถอยหลังที่สะดวกตามต้องการ

เมื่อต้องการเลื่อนไปเฟรมถัดไปให้เลือกกดที่ลูกศрд้านล่าง

จุดประสงค์การเรียนรู้

- เมื่อกำหนดโจทย์การบวกหรือการลบ
 ตัวส่วนตัวหนึ่งเป็นพหุคูณของตัวส่วน
 สามารถหาคำตอบพร้อมทั้งตระหนักถึงความ
 สมเหตุสมผลของคำตอบที่ได้และแสดงวิธีทำได้

เดินหน้า

ถอยหลัง

ทบทวนการบวกและการลบเศษส่วนที่มีตัวส่วนเท่ากัน

ตัวอย่างที่ 1

$$\frac{2}{7} + \frac{3}{7} = \square$$

ข้อสังเกต : โจทย์เศษส่วนที่นำมาบวกกันนี้มีตัวส่วนเท่ากัน คือ 7

ภาพแสดง 7 ส่วน

--	--	--	--	--	--	--	--

เจ็ดส่วนพอดี

ภาพแสดงค่าเศษส่วน $\frac{2}{7}$

--	--	--	--	--	--	--	--

อ้อ..สองส่วนในเจ็ดส่วน
นั่นเอง

ต้องการบวกเพิ่ม

$$\frac{3}{7}$$

เอ..มีส่วนที่ระบายสีห้าส่วน
แล้วนะ

จะเห็นว่าส่วนที่เป็นสีมีค่า =

$$\frac{5}{7}$$

ห้าส่วนเจ็ด
จริงด้วย

ดังนั้น...

$$\frac{2}{7} + \frac{3}{7} = \frac{2+3}{7} = \frac{5}{7}$$

ไม่อยากเลยนะคะ

ทบทวนการบวกและการลบเศษส่วนที่มีตัวส่วนเท่ากัน

ตัวอย่างที่ 2

$$\frac{7}{8} - \frac{2}{8} = \boxed{}$$

ข้อสังเกต : โจทย์เศษส่วนที่นำมาลบกันนี้มีตัวส่วนเท่ากัน คือ 8

เติมมี $\frac{7}{8}$

นี่คือเจ็ดส่วนแปด

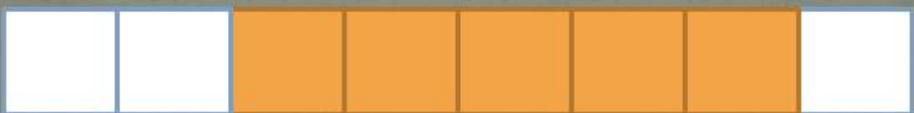

Navigation: Left arrow, Right arrow

หักออก $\frac{2}{8}$

หักออกสองก็เหลือห้าส่วนแปด

Navigation: Left arrow, Right arrow

ดังนั้น...

$$\frac{7}{8} - \frac{2}{8} = \frac{7-2}{8} = \frac{5}{8}$$

ไม่ยากเลยนะคะ

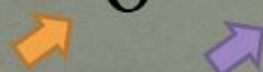
สรุปได้ว่า...

การบวกหรือการลบเศษส่วน
ที่มีตัวส่วนเท่ากัน
ให้นำตัวเศษมาบวกหรือลบกัน
โดยตัวส่วนคงเดิม

ทบทวนการบวกและการลบเศษส่วนที่มีตัวส่วน**ไม่**เท่ากัน

ตัวอย่างที่ 3

$$\frac{3}{6} + \frac{1}{3} = \square$$

ข้อสังเกต : โจทย์เศษส่วนที่นำมาบวกกันนี้มีตัวส่วนไม่เท่ากัน คือ 6 กับ 3

ก่อนอื่นเราต้องทำ
เศษส่วนให้มีตัวส่วน
เท่ากัน

ทบทวน

การทำเศษส่วนให้มีตัวส่วนเท่ากับตัวส่วนที่กำหนด

$$\frac{1}{3} = \frac{\square}{6}$$

ลองหาดูสิว่าตรงนี้
คือเลขอะไร

◀
▶

นี่คือแถบเศษส่วน $\frac{1}{3}$

แล้วจะทำให้ตัวส่วนเท่ากับ 6
ได้อย่างไรละคะ

◀
▶

ลองแบ่งสี่เหลี่ยมทั้งสามส่วนนี้ออกเป็นหกส่วน
เท่า ๆ กันสิจ๊ะ

$$= \frac{2}{3}$$

เอ๊ะ! ส่วนที่ระบายสีกลายเป็น
สองในหกส่วนแล้ว

แสดงว่า $\frac{1}{3}$ เท่ากับ $\frac{2}{6}$

สามารถคำนวณได้จาก

$$\frac{1}{3} = \frac{1 \times 2}{3 \times 2} = \frac{2}{6}$$

สรุปได้ว่า...

การทำเศษส่วนให้มีตัวส่วนเท่ากับ
ตัวส่วนที่กำหนดนั้น ทำได้โดยนำจำนวน
นับที่เท่ากันมาคูณทั้งตัวเศษและตัวส่วน
โดยจำนวนนับที่นำมาคูณนั้น เมื่อคูณตัว
ส่วนแล้วต้องได้ผลคูณเท่ากับตัวส่วนที่
กำหนดให้

ดังนั้นโจทย์ในตัวอย่างที่ 3 $\frac{3}{6} + \frac{1}{3} = \square$ จึงทำได้ดังนี้

$$\frac{3}{6} + \frac{1}{3} = \frac{3}{6} + \left(\frac{1 \times 2}{3 \times 2} \right)$$

ว้าว!...

$$= \frac{3}{6} + \frac{2}{6}$$

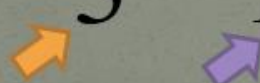
$$= \frac{5}{6}$$

ทบทวนการบวกและการลบเศษส่วนที่มีตัวส่วน**ไม่**เท่ากัน

ตัวอย่างที่ 4

$$\frac{2}{3} - \frac{3}{12} = \square$$

ข้อสังเกต : ต้องทำเศษส่วนให้ตัวส่วนเท่ากันก่อนแล้วจึงหาผลลบ

ดังนั้นโจทย์ในตัวอย่างที่ 4 $\frac{2}{3} - \frac{3}{12} = \square$ จึงทำได้ดังนี้

$$\frac{2}{3} - \frac{3}{12} = \left(\frac{2 \times 4}{3 \times 4} \right) - \frac{3}{12}$$

แจ้ว!..

$$= \frac{8}{12} - \frac{3}{12}$$

$$= \frac{5}{12}$$

สรุปได้ว่า...

การบวกหรือการลบเศษส่วน
ที่มีตัวส่วนไม่เท่ากัน
จะต้องทำตัวส่วนให้เท่ากันก่อน
แล้วจึงหาผลบวกหรือผลลบ

บททวนการทำเศษส่วนให้เป็นเศษส่วนอย่างต่ำ

ตัวอย่างที่ 5

$$\frac{7}{24} + \frac{5}{8} = \boxed{}$$

ข้อสังเกต : ต้องทำ $\frac{5}{8}$ ให้มีตัวส่วนเป็น 24 ก่อน

$$\frac{7}{24} + \frac{5}{8} = \frac{7}{24} + \left(\frac{5 \times 3}{8 \times 3} \right) = \frac{7}{24} + \frac{15}{24}$$

$$= \frac{7+15}{24} = \frac{22}{24}$$

ทำเป็นเศษส่วนอย่างต่ำ

อ้อ..เศษส่วนอย่างต่ำคือเศษส่วนที่ไม่มีจำนวนนับที่มากกว่า 1 หารทั้งตัวเศษและตัวส่วนได้ลงตัวนั่นเอง

$$= \frac{22 \div 2}{24 \div 2} = \frac{11}{12}$$

ทบทวนการทำจำนวนคละให้เป็นเศษเกิน

ตัวอย่างที่ 6

$$2 \frac{3}{4} - \frac{2}{8} = \square$$

ข้อสังเกต : ต้องทำ $2 \frac{3}{4}$ ให้เป็นเศษเกินก่อน

การเขียนจำนวนคละในรูปเศษเกิน หาตัวเศษได้โดยนำตัวส่วนไปคูณจำนวนนับแล้วบวกกับตัวเศษ โดยมีตัวส่วนคงเดิม

$$2\frac{3}{4} - \frac{2}{8} = \frac{(2 \times 4) + 3}{4} - \frac{2}{8}$$

$$= \frac{11}{4} - \frac{2}{8}$$

$$= \frac{11 \times 2}{4 \times 2} - \frac{2}{8} = \frac{20}{8}$$

$$= \frac{20 \div 4}{8 \div 4} = \frac{5}{2} \text{ หรือ } 2\frac{1}{2}$$

◀ ▶

สมบัติการสลับที่ของการบวกเศษส่วน

ตัวอย่างที่ 7

$\frac{1}{5} + \frac{2}{5}$ และ $\frac{2}{5} + \frac{1}{5}$ มีผลบวกเท่ากันหรือไม่

เอ...เลขโจทยสองชุดนี้ เหมือนกันเลย...เพียงแค่ สลับที่กัน...ทำได้นะ..

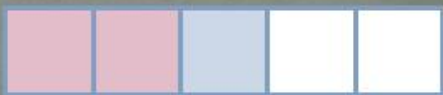

◀ ▶

ข้อควรจำ...เศษส่วนสองจำนวนที่นำมาบวกกัน
สามารถสลับที่กันได้โดยที่ผลบวกยังคงเท่าเดิม
สมบัติเช่นนี้เรียกว่า “สมบัติการสลับที่ของการบวก”
เราลองมาดูวิธีทำโจทย์ตัวอย่างที่ 7 กันนะคะ

$$\frac{1}{5} + \frac{2}{5}$$

$$\frac{2}{5} + \frac{1}{5}$$

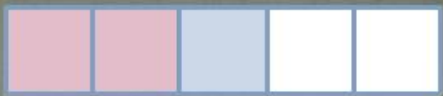
$$\frac{1}{5}$$

$$\frac{2}{5}$$

$$\frac{2}{5}$$

$$\frac{1}{5}$$

สองข้างนี้นับช่องที่ระบายสีได้เท่ากันเลย

$$\frac{1}{5} + \frac{2}{5} = \frac{1+2}{5} = \frac{3}{5}$$

$$\frac{2}{5} + \frac{1}{5} = \frac{2+1}{5} = \frac{3}{5}$$

ดังนั้น

$$\frac{1}{5} + \frac{2}{5} = \frac{2}{5} + \frac{1}{5}$$

สรุปได้ว่า : เศษส่วนสองจำนวนที่นำมา
บวกกันสามารถสลับที่กันได้โดยที่
ผลบวกยังคงเท่าเดิม

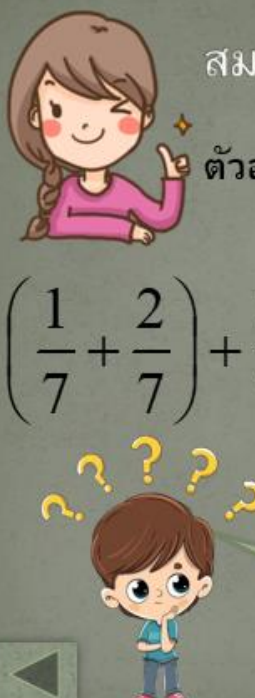
สมบัติการเปลี่ยนหมู่ของการบวก

ตัวอย่างที่ 8

$$\left(\frac{1}{7} + \frac{2}{7}\right) + \frac{3}{7} \quad \text{และ} \quad \frac{1}{7} + \left(\frac{2}{7} + \frac{3}{7}\right)$$

มีผลลัพธ์เท่ากันหรือไม่

ต้องลองหาคำตอบดูก่อน

$$\left(\frac{1}{7} + \frac{2}{7}\right) + \frac{3}{7} = \left(\frac{1+2}{7}\right) + \frac{3}{7} = \frac{3}{7} + \frac{3}{7} = \frac{6}{7}$$

$$\frac{1}{7} + \left(\frac{2}{7} + \frac{3}{7}\right) = \frac{1}{7} + \left(\frac{2+3}{7}\right) = \frac{1}{7} + \frac{5}{7} = \frac{6}{7}$$

จริงด้วย..

ได้ผลลัพธ์เท่ากันเลย

ดังนี้...

$$\left(\frac{1}{7} + \frac{2}{7}\right) + \frac{3}{7} = \frac{1}{7} + \left(\frac{2}{7} + \frac{3}{7}\right)$$

สรุปได้ว่า เศษส่วนสามจำนวนที่นำมาบวกกัน จะบวก
เศษส่วนคู่หน้าหรือคู่หลังก่อนแล้วนำมาบวกกับ
เศษส่วนที่เหลือ ผลลัพธ์ที่ได้จะเท่ากัน

ในการหาผลลัพธ์นักเรียนควรพิจารณาความ
สมเหตุสมผลของคำตอบด้วย
เพื่อพัฒนาความรู้เชิงจำนวน

ลองพิจารณาโจทย์ตัวอย่างต่อไปนี้

1 $\frac{8}{12} + \frac{1}{4} = \square$

2 $\frac{5}{6} + \frac{1}{3} = \square$

3 $\frac{3}{4} - \frac{1}{2} = \square$

$$1 \quad \frac{8}{12} + \frac{1}{4} = \square$$

พิจารณาแล้วจะเห็นว่า $\frac{8}{12}$ มากกว่าครึ่ง $\left(\frac{6}{12}\right)$ อยู่เล็กน้อย

ส่วน $\frac{1}{4}$ ก็น้อยกว่าครึ่ง

ดังนั้น $\frac{8}{12} + \frac{1}{4}$ น่าจะใกล้เคียงกับ 1

$$\frac{8}{12} + \frac{1}{4} = \frac{8}{12} + \frac{1 \times 3}{4 \times 3} = \frac{8}{12} + \frac{3}{12} = \frac{8+3}{12} = \frac{11}{12}$$

$$2 \quad \frac{5}{6} + \frac{1}{3} = \square$$

พิจารณาแล้วจะเห็นว่า $\frac{5}{6} + \frac{1}{6} = \frac{6}{6} = 1$

แต่ $\frac{1}{3} > \frac{1}{6}$

ดังนั้น $\frac{5}{6} + \frac{1}{3}$ ควรจะมากกว่า 1

มากกว่า 1 จริง ๆ

$$\frac{5}{6} + \frac{1}{3} = \frac{5}{6} + \frac{1 \times 2}{3 \times 2} = \frac{5}{6} + \frac{2}{6} = \frac{5+2}{6} = \frac{7}{6} = 1\frac{1}{6}$$

3 $\frac{3}{4} - \frac{1}{2} = \square$

พิจารณาแล้วจะเห็นว่า $\frac{3}{4}$ น้อยกว่า 1

และ $1 - \frac{1}{2} = \frac{2}{2} - \frac{1}{2} = \frac{1}{2}$

ดังนั้น $\frac{3}{4} - \frac{1}{2}$ ควรจะน้อยกว่า $\frac{1}{2}$

พอจะเข้าใจนะครับ!

$\frac{3}{4} - \frac{1}{2} = \frac{3}{4} - \frac{1 \times 2}{2 \times 2} = \frac{3}{4} - \frac{2}{4} = \frac{3-2}{4} = \frac{1}{4}$

จบเรื่อง การบวกและการลบเศษส่วน แล้วนะคะ
หากยังไม่ค่อยเข้าใจก็ย้อนกลับไปทบทวนใหม่อีกครั้ง...

เอกสารอ้างอิง

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2558).
คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 : คู่มือครูรายวิชา
พื้นฐาน. กรุงเทพฯ : สถาบันส่งเสริมการสอน
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.

ผู้จัดทำ...
นางสาวชนิษฐา คล้ายแดง
โรงเรียนเทศบาล ๑ ทรงพลวิทยา สังกัดเทศบาลเมืองบ้านโป่ง
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

เริ่มใหม่

ออก

ใบความรู้

เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวกและการลบเศษส่วน

คำชี้แจง จงเขียนเป็นประโยคสัญลักษณ์และแสดงวิธีทำ

โจทย์ : กล้วยซื้อส้ม $\frac{1}{2}$ กิโลกรัม ซื้อเงาะ $\frac{3}{10}$ กิโลกรัม กล้วยซื้อส้มและเงาะรวมกี่กิโลกรัม

ประโยคสัญลักษณ์ : $\frac{1}{2} + \frac{3}{10}$

วิธีทำ กล้วยซื้อส้ม $\frac{1}{2}$ กิโลกรัม

ซื้อเงาะ $\frac{3}{10}$ กิโลกรัม

กล้วยซื้อส้มและเงาะรวม $\frac{1}{2} + \frac{3}{10} = \left(\frac{1 \times 5}{2 \times 5}\right) + \frac{3}{10}$ กิโลกรัม

$= \frac{5}{10} + \frac{3}{10}$ กิโลกรัม

$= \frac{5+3}{10}$ กิโลกรัม

$= \frac{8}{10}$ กิโลกรัม

$= \frac{4}{5}$ กิโลกรัม

คำตอบที่ได้สมเหตุสมผลเพราะเงาะ $\frac{3}{10}$ กิโลกรัม

ไม่ถึง $\frac{1}{2}$ กิโลกรัม เมื่อรวมกับส้มอีก $\frac{1}{2}$ กิโลกรัม

จึงไม่ถึง 1 กิโลกรัม แต่ก็ใกล้เคียงกับ 1 กิโลกรัม

ตอบ กล้วยซื้อส้มและเงาะรวม $\frac{4}{5}$ กิโลกรัม

แบบทดสอบหลังเรียน

ชุดการสอนที่ 1 เรื่อง การบวกและการลบเศษส่วน

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว โดยทำเครื่องหมาย ✕ ทับข้อที่เลือกลงในกระดาษคำตอบ

1. $\frac{1}{3} - \frac{1}{15} = \square$ คำตอบที่ถูกต้องคือข้อใด

ก. $\frac{2}{3}$

ข. $\frac{2}{15}$

ค. $\frac{1}{15}$

ง. $\frac{4}{15}$

2. $\frac{6}{15} + \frac{7}{15} = \square$ คำตอบที่ถูกต้องคือข้อใด

ก. $\frac{12}{15}$

ข. $\frac{13}{15}$

ค. $\frac{15}{13}$

ง. $\frac{13}{13}$

3. คำกล่าวใดถูกต้อง

- ก. การบวกเศษส่วนที่มีตัวส่วนเท่ากันให้นำตัวเศษและตัวส่วนมาบวกกัน
- ข. การบวกเศษส่วนที่มีตัวส่วนไม่เท่ากันต้องทำตัวเศษให้เท่ากันก่อนแล้วจึงหาผลบวก
- ค. การบวกเศษส่วนที่มีตัวส่วนเท่ากันให้นำตัวเศษมาบวกกันโดยตัวส่วนคงเดิม
- ง. การบวกเศษส่วนที่มีตัวส่วนไม่เท่ากันให้นำตัวเศษมาบวกกันโดยตัวส่วนคงเดิม

8. คำกล่าวใดไม่ถูกต้อง

- ก. เศษส่วนสองจำนวนที่นำมาบวกกัน สามารถสลับที่กันได้โดยผลบวกยังคงเท่าเดิม
 ข. เศษส่วนสามจำนวนที่นำมาบวกกัน หากบวกเศษคู่หน้าก่อนแล้วนำมาบวกกับเศษส่วนที่เหลือ ผลลัพธ์ที่ได้จะไม่เท่ากัน
 ค. การลบเศษส่วนที่มีตัวส่วนเท่ากันให้นำตัวเศษมาลบกันโดยตัวส่วนคงเดิม
 ง. การลบเศษส่วนที่มีตัวส่วนไม่เท่ากันจะต้องทำตัวส่วนให้เท่ากันก่อนแล้วจึงหาผลลบ

9. $\frac{2}{4} + \frac{7}{12} = \square$ คำตอบที่ถูกต้องคือข้อใด

ก. $\frac{9}{4}$

ข. $\frac{9}{12}$

ค. $\frac{13}{12}$

ง. $\frac{23}{12}$

10. คำตอบข้อใดไม่ถูกต้อง

ก. $\frac{1}{8} + \left(\frac{3}{8} + \frac{4}{8}\right) = \left(\frac{1}{8} + \frac{3}{8}\right) + \frac{4}{8}$

ข. $\frac{4}{15} + \frac{1}{15} = \frac{1}{15} + \frac{4}{15}$

ค. $\frac{5}{7} + \frac{1}{7} = \frac{6}{7}$

ง. $\left(\frac{3}{15} + \frac{7}{15}\right) + \frac{4}{15} = \frac{3}{15} + \left(\frac{7}{15} + \frac{5}{15}\right)$

เฉลยแบบทดสอบ ก่อน – หลัง เรียน
ชุดการสอนที่ 1 เรื่อง การบวกและการลบเศษส่วน

แบบทดสอบก่อนเรียน

1. ข.	2. ค.
3. ง.	4. ข.
5. ง.	6. ก.
7. ง.	8. ง.
9. ข.	10. ค.

แบบทดสอบหลังเรียน

1. ง.	2. ข.
3. ค.	4. ง.
5. ข.	6. ก.
7. ง.	8. ข.
9. ค.	10. ง.

กระดาษคำตอบ

แบบทดสอบก่อนเรียน ชุดการสอนที่ 1

เรื่อง : การบวกและการลบเศษส่วน

ชื่อ.....เลขที่.....

โรงเรียนเทศบาล ๑ ทรงพลวิทยา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ข้อ 1.	ก.	ข.	ค.	ง.
ข้อ 2.	ก.	ข.	ค.	ง.
ข้อ 3.	ก.	ข.	ค.	ง.
ข้อ 4.	ก.	ข.	ค.	ง.
ข้อ 5.	ก.	ข.	ค.	ง.
ข้อ 6.	ก.	ข.	ค.	ง.
ข้อ 7.	ก.	ข.	ค.	ง.
ข้อ 8.	ก.	ข.	ค.	ง.
ข้อ 9.	ก.	ข.	ค.	ง.
ข้อ 10.	ก.	ข.	ค.	ง.

กระดาษคำตอบ

แบบทดสอบหลังเรียน ชุดการสอนที่ 1

เรื่อง : การบวกและการลบเศษส่วน

ชื่อ.....เลขที่.....

โรงเรียนเทศบาล ๑ ทรงพลวิทยา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ข้อ 1.	ก.	ข.	ค.	ง.
ข้อ 2.	ก.	ข.	ค.	ง.
ข้อ 3.	ก.	ข.	ค.	ง.
ข้อ 4.	ก.	ข.	ค.	ง.
ข้อ 5.	ก.	ข.	ค.	ง.
ข้อ 6.	ก.	ข.	ค.	ง.
ข้อ 7.	ก.	ข.	ค.	ง.
ข้อ 8.	ก.	ข.	ค.	ง.
ข้อ 9.	ก.	ข.	ค.	ง.
ข้อ 10.	ก.	ข.	ค.	ง.

ตารางบันทึกคะแนน

ชุดการสอนที่ 1

เรื่อง : การบวกและการลบเศษส่วน

ชื่อ.....เลขที่.....

โรงเรียนเทศบาล ๑ ทรงพลวิทยา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

แบบทดสอบ	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ทำได้	หมายเหตุ
ก่อนเรียน	10		
หลังเรียน	10		
ผลการพัฒนา			

แบบฝึกทักษะ	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ทำได้	หมายเหตุ
แบบฝึกที่ 1	10		
แบบฝึกที่ 2	10		
แบบฝึกที่ 3	10		
แบบฝึกที่ 4	10		
แบบฝึกที่ 5	10		
แบบฝึกที่ 6	10		
แบบฝึกที่ 7	10		
แบบฝึกที่ 8	10		
แบบฝึกที่ 9	10		
แบบฝึกที่ 10	10		

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **การจัดสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้
คณิตศาสตร์ ระดับประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์
(ร.ส.พ.).
- _____. (2545). **คู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- _____. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, กระทรวงศึกษาธิการ. (2557). **หนังสือเรียน
รายวิชาพื้นฐานคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์**.
กรุงเทพฯ : สกสศ. ลาดพร้าว.
- _____. (2558). **คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 : คู่มือครูรายวิชาพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ :
สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.
- สุวิทย์ มูลคำ และ สุนันทา สุนทรประเสริฐ. (2550). **ผลงานทางวิชาการสู่การเลื่อนวิทยฐานะ**.
กรุงเทพฯ : อี เค บั๊ค.

ภาคผนวก

แบบฝึกเสริมทักษะคณิตศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

:: โดย ::

นางสาวนิษฐา คล้ายแดง

ตำแหน่งครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนเทศบาล ๑ ทรงพลวิทยา

สังกัดเทศบาลเมืองบ้านโป่ง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

(สื่อประกอบชุดการสอนเรื่องการบวก ลบ คูณ หาร เศษส่วน ชุดที่ 1)

แบบฝึกเสริมทักษะคณิตศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง การบวกและการลบเศษส่วน

จัดทำโดย

นางสาวชนิษฐา คล้ายแดง

ตำแหน่งครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนเทศบาล ๑ ทรงพลวิทยา

สังกัดเทศบาลเมืองบ้านโป่ง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

คณิตศาสตร์เป็นวิชาในกลุ่มทักษะ จึงจำเป็นต้องอาศัยการฝึกฝนให้ผู้เรียนได้เกิด ความชำนาญในการคิดคำนวณ มีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานและสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ใน ชีวิตประจำวัน ซึ่งจากการวิเคราะห์บทบันทึกหลังสอนในช่วงที่ผ่านมา ผู้จัดทำพบว่า ผู้เรียน บางส่วนไม่ค่อยสนใจเรียนคณิตศาสตร์มากนัก อีกทั้งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ใน ภาพรวมยังต่ำกว่าวิชาอื่น ๆ จึงเห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องหาทางแก้ไขให้ผู้เรียนมีความรักและ สนใจเรียนคณิตศาสตร์ให้มากขึ้น

การจัดทำแบบฝึกเสริมทักษะคณิตศาสตร์เล่มนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบการสอน เรื่อง “การบวก ลบ คูณ หาร เศษส่วน” ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งเป็นสื่อการสอนส่วนหนึ่งของ รูปแบบการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์อย่างกระตือรือร้น (Active Learning) ที่ผู้จัดทำ พัฒนาขึ้น เพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความชำนาญในทักษะการคิดคำนวณ และกระตุ้นให้ผู้เรียนมี ทศนคติที่ดีต่อการเรียนคณิตศาสตร์

แบบฝึกเสริมทักษะคณิตศาสตร์ที่จัดทำขึ้นนี้ ผู้จัดทำได้คิดหารูปแบบที่ง่ายเพื่อให้ผู้เรียน ไม่เบื่อหน่าย และสะดวกต่อการเรียนการสอน จึงหวังว่าแบบฝึกเสริมทักษะคณิตศาสตร์เล่มนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน ต่อเพื่อนครูและวงการศึกษาต่อไป

ชนิษฐา คล้ายแดง

โรงเรียนเทศบาล ๑ ทรงพลวิทยา

หน้า

คำนำ

คำชี้แจง

แบบฝึกเสริมทักษะเรื่องการบวกและการลบเศษส่วน

ทบทวนความรู้	1
การบวกและการลบเศษส่วนที่มีตัวส่วนเท่ากัน	3
การบวกและการลบเศษส่วนที่มีตัวส่วนไม่เท่ากัน	7
เศษส่วนอย่างต่ำและเศษเกิน	11
ความรู้เชิงจำนวนของเศษส่วน	13
สมบัติการสลับที่ของการบวก	15
สมบัติการเปลี่ยนหมู่ของการบวก	18
โจทย์ปัญหาการบวกและการลบเศษส่วน	21

เฉลยแบบฝึกเสริมทักษะ 27

บรรณานุกรม 33

คำชี้แจง

ข้อเสนอแนะการใช้แบบฝึกเสริมทักษะ

1. แบบฝึกเสริมทักษะฯ เล่มนี้ใช้ประกอบอยู่ในชุดการสอนเรื่อง “การบวก ลบ คูณหาร เศษส่วน” ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้เรียนจึงควรปฏิบัติตามคู่มือการใช้ชุดการสอนให้ครบถ้วนตามขั้นตอน ได้แก่

- ทำแบบทดสอบก่อนเรียนของชุดการสอน 10 ข้อ ลงในกระดาษคำตอบ
- ศึกษาเนื้อหาความรู้จาก CD ประกอบชุดการสอนก่อนทำแบบฝึกฯ

2. ทำแบบฝึกเสริมทักษะฯ ที่ 1 – 10 โดยพิจารณาสาระความรู้ที่สอดคล้องและตัวอย่างก่อนทำแบบฝึกฯ

3. เมื่อทำแบบฝึกเสริมทักษะฯ ครบแล้ว ให้ทำแบบทดสอบหลังเรียนของชุดการสอนเพื่อวัดผลความก้าวหน้าของการเรียนรู้

ขอให้นักเรียนฝึกทักษะในกิจกรรมนี้อย่างมีความสุข และสนุกสนาน

มาตรฐานการเรียนรู้และทักษะกระบวนการ

มาตรฐานการเรียนรู้

ค. 1.2 เข้าใจถึงผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการของจำนวนและความสัมพันธ์ระหว่างการดำเนินการต่าง ๆ และสามารถใช้ในการดำเนินการในการแก้ปัญหาได้

ค. 1.3 ใช้การประมาณค่าในการคำนวณและแก้ปัญหาได้

ค. 1.4 เข้าใจในระบบจำนวนและสามารถนำสมบัติที่เกี่ยวกับจำนวนไปใช้ได้

ทักษะเฉพาะวิชา/กระบวนการทางคณิตศาสตร์

ค. 6.1 มีความสามารถในการแก้ปัญหา

ค. 6.2 มีความสามารถในการให้เหตุผล

ค. 6.3 มีความสามารถในการสื่อสาร การสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์และการนำเสนอ

ค. 6.4 มีความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้ต่าง ๆ ทางคณิตศาสตร์ และเชื่อมโยงคณิตศาสตร์กับศาสตร์อื่น ๆ ได้

ค. 6.5 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนได้ศึกษาและปฏิบัติกิจกรรมในแบบฝึกเสริมทักษะคณิตศาสตร์ เรื่องการบวกและการลบเศษส่วนจบแล้ว นักเรียนสามารถแสดงพฤติกรรมต่อไปนี้

1. เมื่อกำหนดโจทย์การบวกหรือการลบเศษส่วนที่ตัวส่วนตัวหนึ่งเป็นพหุคูณของตัวส่วนตัวหนึ่งให้ สามารถหาคำตอบพร้อมทั้งตระหนักถึงความสมเหตุสมผลของคำตอบที่ได้ และแสดงวิธีทำได้
2. เมื่อกำหนดโจทย์ปัญหาการบวกหรือการลบเศษส่วนที่ตัวส่วนตัวหนึ่งเป็นพหุคูณของตัวส่วนอีกตัวหนึ่งให้ สามารถวิเคราะห์โจทย์ หาคำตอบ และแสดงวิธีทำพร้อมทั้งตระหนักถึงความสมเหตุสมผลของคำตอบที่ได้

ใบความรู้

★ **การบวกและการลบเศษส่วนที่มีตัวส่วนเท่ากัน**
การบวกหรือการลบเศษส่วนที่มีตัวส่วนเท่ากันให้นำตัว
เศษมาบวกหรือลบกัน โดยตัวส่วนคงเดิม

★ **การบวกและการลบเศษส่วนที่มีตัวส่วนไม่เท่ากัน**
การบวกหรือการลบเศษส่วนที่มีตัวส่วนไม่เท่ากันจะต้องทำตัว
ส่วนให้เท่ากันก่อนแล้วจึงหาผลบวกหรือผลลบ

★ **สมบัติการสลับที่ของการบวก**
เศษส่วนสองจำนวนที่นำมาบวกกัน สามารถสลับที่กันได้ โดยที่
ผลบวกยังคงเท่าเดิม สมบัติเช่นนี้เรียกว่า “สมบัติการสลับที่ของการบวก”

★ สมบัติการเปลี่ยนหมู่ของการบวก

เศษส่วนสามจำนวนที่นำมาบวกกัน จะบวกเศษส่วนคู่หน้าหรือคู่หลังก่อนแล้วนำมาบวกกับเศษส่วนที่เหลือ ผลลัพธ์ที่ได้จะเท่ากัน สมบัติเช่นนี้เรียกว่า “สมบัติการเปลี่ยนหมู่ของการบวก”

★ หลักสำคัญของโจทย์ปัญหา คือการวิเคราะห์และหาคำตอบ

1. โจทย์ให้หาอะไร
2. โจทย์บอกรายละเอียดอะไรมาให้บ้าง
3. จะหาคำตอบได้อย่างไร

ตั้งใจทำแบบฝึกหัดเพื่อน ๆ...

แบบฝึกเสริมทักษะที่ 1

การบวกและการลบเศษส่วนที่มีตัวส่วนเท่ากัน

ช่วยหาคำตอบเติมลงในช่องสี่เหลี่ยมของแต่
ละข้อให้ถูกต้องด้วยนะคะ !

ตัวอย่าง

$$\frac{2}{7} + \frac{3}{7} = \square$$

$$\frac{2+3}{7}$$

$$\frac{5}{7}$$

ข้อ 1

$$\frac{1}{3} + \frac{2}{3} = \square$$

ข้อ 2

$$\frac{2}{4} + \frac{3}{4} = \square$$

ข้อ 3

$$\frac{3}{5} + \frac{1}{5} = \square$$

ข้อ 4

$$\frac{4}{6} + \frac{1}{6} = \square$$

ข้อ 5

$$\frac{5}{7} + \frac{1}{7} = \square$$

เกณฑ์การให้คะแนน

ทำถูกข้อละ 2 คะแนน คะแนนเต็ม 10 คะแนน

เกณฑ์การตัดสิน

ได้ 7-10 คะแนน=ดี 5-6 คะแนน=พอใช้ 0-4 คะแนน=ปรับปรุง

(เกณฑ์ผ่านคือได้คะแนน 7 คะแนนขึ้นไป)

ทำได้.....คะแนน ผ่าน ไม่ผ่าน

แบบฝึกเสริมทักษะที่ 2

การบวกและการลบเศษส่วนที่มีตัวส่วนเท่ากัน

ช่วยหาคำตอบเติมลงในช่องสี่เหลี่ยมของแต่ละข้อให้ถูกต้องด้วยนะคะ !

ตัวอย่าง

$$\frac{4}{5} - \frac{2}{5} = \square$$

$$\frac{4-2}{5}$$

$$\frac{2}{5}$$

ข้อ 1

$$\frac{7}{8} - \frac{4}{8} = \square$$

ข้อ 2

$$\frac{2}{8} + \frac{3}{16} = \square$$

--	--	--	--

ข้อ 3

$$\frac{1}{3} + \frac{5}{6} = \square$$

--	--	--	--

ข้อ 4

$$\frac{7}{9} + \frac{2}{3} = \square$$

--	--	--	--

ข้อ 5

$$\frac{2}{7} + \frac{2}{14} = \square$$

--	--	--	--

เกณฑ์การให้คะแนน

ทำถูกข้อละ 2 คะแนน คะแนนเต็ม 10 คะแนน

เกณฑ์การตัดสิน

ได้ 7 - 10 คะแนน=ดี 5 - 6 คะแนน=พอใช้ 0 - 4 คะแนน=ปรับปรุง

(เกณฑ์ผ่านคือได้คะแนน 7 คะแนนขึ้นไป)

ทำได้.....คะแนน ผ่าน ไม่ผ่าน

แบบฝึกเสริมทักษะที่ 4

การบวกและการลบเศษส่วนที่มีตัวส่วนไม่เท่ากัน

ช่วยหาคำตอบเติมลงในช่องสี่เหลี่ยมของแต่ละข้อให้ถูกต้องด้วยนะคะ !

ตัวอย่าง

$$\frac{4}{9} - \frac{1}{3} = \square$$

$$\frac{4}{9} - \left(\frac{1 \times 3}{3 \times 3} \right)$$

$$\frac{4}{9} - \frac{3}{9}$$

$$\frac{4-3}{9}$$

$$\frac{1}{9}$$

ข้อ 1

$$\frac{7}{10} - \frac{2}{5} = \square$$

--	--	--	--

ข้อ 2

$$\frac{3}{8} - \frac{1}{4} = \square$$

--	--	--	--

ข้อ 3

$$\frac{11}{21} - \frac{2}{7} = \square$$

--	--	--	--

ข้อ 4

$$\frac{2}{3} - \frac{7}{12} = \square$$

--	--	--	--

ข้อ 5

$$\frac{11}{15} - \frac{3}{5} = \square$$

--	--	--	--

เกณฑ์การให้คะแนน

ทำถูกข้อละ 2 คะแนน คะแนนเต็ม 10 คะแนน

เกณฑ์การตัดสิน

ได้ 7-10 คะแนน=ดี 5-6 คะแนน=พอใช้ 0-4 คะแนน=ปรับปรุง

(เกณฑ์ผ่านคือได้คะแนน 7 คะแนนขึ้นไป)

ทำได้.....คะแนน ผ่าน ไม่ผ่าน

แบบฝึกเสริมทักษะที่ 5

เศษส่วนอย่างต่ำและเศษเกิน

ช่วยโยงเส้นจับคู่ระหว่างโจทย์และคำตอบที่ถูกต้องให้ด้วยนะคะ !

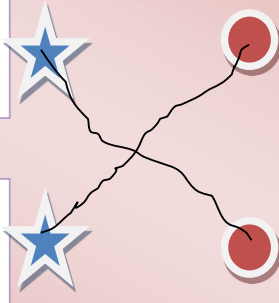
ทำได้ไหมคะ...

ตัวอย่าง

6. $\frac{7}{24} + \frac{5}{8}$ $2\frac{1}{2}$

7. $2\frac{3}{4} - \frac{2}{8}$ $\frac{11}{12}$

1. $\frac{3}{7} + \frac{5}{28}$ ★

2. $\frac{13}{55} + \frac{4}{11}$ ★

3. $\frac{4}{9} + \frac{2}{3}$ ★

4. $1\frac{1}{4} + \frac{3}{12}$ ★

5. $8 + 7\frac{1}{2}$ ★

- $1\frac{1}{9}$
   $15\frac{1}{2}$
   $\frac{17}{28}$
   $\frac{3}{5}$
   $1\frac{1}{2}$

เกณฑ์การให้คะแนน

ทำถูกข้อละ 2 คะแนน คะแนนเต็ม 10 คะแนน

เกณฑ์การตัดสิน

ได้ 7-10 คะแนน=ดี 5-6 คะแนน=พอใช้ 0-4 คะแนน=ปรับปรุง

(เกณฑ์ผ่านคือได้คะแนน 7 คะแนนขึ้นไป)

ทำได้.....คะแนน ผ่าน ไม่ผ่าน

ตอบถูกหมดเก่งมาก..

แบบฝึกเสริมทักษะที่ 6

ความรู้เชิงจำนวนของเศษส่วน (ความสมเหตุสมผลของคำตอบ)

ให้เติมเครื่องหมาย $>$ หรือ $<$ หรือ $=$ ลงใน
ให้ถูกต้อง

โจทย์ต่อไปนี้นักเรียนมีวิธีคิดหา
คำตอบได้โดยไม่ต้องคำนวณนะจ๊ะ...

ตัวอย่าง

$$6 - \frac{3}{6} \quad > \quad 6 - \frac{7}{12}$$

ข้อ 1.

$$\frac{1}{3} + \frac{8}{13} \quad \square \quad \frac{2}{3} + \frac{8}{13}$$

ข้อ 2. $\frac{8}{9} - \frac{1}{3}$ $\frac{8}{9} - \frac{2}{3}$

ข้อ 3. $\frac{8}{15} + \frac{7}{8}$ $\frac{6}{15} + \frac{7}{8}$

ข้อ 4. $\frac{3}{7} + \frac{4}{8}$ $\frac{3}{7} + \frac{1}{2}$

ข้อ 5. $6 - \frac{3}{6}$ $6 - \frac{7}{12}$

ฉันทำได้...

เกณฑ์การให้คะแนน

ทำถูกข้อละ 2 คะแนน คะแนนเต็ม 10 คะแนน

เกณฑ์การตัดสิน

ได้ 7-10 คะแนน=ดี 5-6 คะแนน=พอใช้ 0-4 คะแนน=ปรับปรุง

(เกณฑ์ผ่านคือได้คะแนน 7 คะแนนขึ้นไป)

ทำได้.....คะแนน ผ่าน ไม่ผ่าน

แบบฝึกเสริมทักษะที่ 7

สมบัติการสลับที่ของการบวก

ให้หาผลบวก และเปรียบเทียบว่าผลบวก
เท่ากันหรือไม่ในข้อ 1 – 5 ส่วนข้อ 6 – 10
ให้เติมเศษส่วนลงใน ให้ถูกต้อง

ตัวอย่าง (ข้อ 1 – 3)

$$\frac{1}{5} + \frac{2}{5} \quad \text{และ} \quad \frac{2}{5} + \frac{1}{5}$$

ผลบวก

$$\frac{3}{5}$$

ผลเปรียบเทียบ

เท่ากัน

ตัวอย่าง (ข้อ 4 – 5)

$$\frac{4}{16} + \frac{5}{16} = \frac{5}{16} + \frac{4}{16}$$

ข้อ 1.

$$\frac{4}{7} + \frac{2}{7} \quad \text{และ} \quad \frac{2}{7} + \frac{4}{7}$$

ข้อ 2.

$$\frac{1}{12} + \frac{9}{12} \quad \text{และ} \quad \frac{9}{12} + \frac{1}{12}$$

ข้อ 3.

$$\frac{3}{4} + \frac{1}{12} \quad \text{และ} \quad \frac{1}{12} + \frac{3}{4}$$

ข้อ 4.

$$\frac{5}{27} + \frac{4}{27} = \frac{4}{27} +$$

ข้อ 5.

$$\frac{3}{12} + \frac{1}{4} =$$

$$+ \frac{3}{12}$$

เกณฑ์การให้คะแนน

ทำถูกข้อละ 2 คะแนน คะแนนเต็ม 10 คะแนน

เกณฑ์การตัดสิน

ได้ 7-10 คะแนน=ดี 5-6 คะแนน=พอใช้ 0-4 คะแนน=ปรับปรุง

(เกณฑ์ผ่านคือได้คะแนน 7 คะแนนขึ้นไป)

ทำได้.....คะแนน ผ่าน ไม่ผ่าน

แบบฝึกเสริมทักษะที่ 8

สมบัติการเปลี่ยนหมู่ของการบวก

ให้หาผลบวก และเปรียบเทียบว่าผลบวก
เท่ากันหรือไม่ในข้อ 1 – 5 ส่วนข้อ 6 – 10
ให้จับคู่ข้อที่มีคำตอบเท่ากัน

ตัวอย่าง (ข้อ 1 – 3)	ผลบวก	ผลเปรียบเทียบ
$\left(\frac{1}{7} + \frac{2}{7}\right) + \frac{3}{7}$ และ $\frac{1}{7} + \left(\frac{2}{7} + \frac{3}{7}\right)$	$\frac{6}{7}$	เท่ากัน
ตัวอย่าง (ข้อ 4 – 5)		
ข้อ 6. $\left(\frac{1}{7} + \frac{2}{7}\right) + \frac{3}{7}$		ข. $\frac{1}{7} + \left(\frac{2}{7} + \frac{3}{7}\right)$

ข้อ 1.

$$\left(\frac{3}{9} + \frac{1}{9}\right) + \frac{4}{9} \quad \text{และ} \quad \frac{3}{9} + \left(\frac{1}{9} + \frac{4}{9}\right)$$

ข้อ 2.

$$\left(\frac{5}{12} + \frac{3}{12}\right) + \frac{2}{12} \quad \text{และ} \quad \frac{5}{12} + \left(\frac{3}{12} + \frac{2}{12}\right)$$

ข้อ 3.

$$\left(\frac{2}{4} + \frac{3}{8}\right) + \frac{1}{4} \quad \text{และ} \quad \frac{2}{4} + \left(\frac{3}{8} + \frac{1}{4}\right)$$

ข้อ 4. $\left(\frac{3}{15} + \frac{7}{15}\right) + \frac{4}{15}$

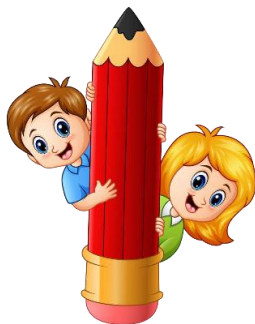
ก. $\frac{7}{15} + 20$

ข้อ 5. $\frac{3}{8} + \frac{4}{16}$

ข. $\left(\frac{7}{15} + \frac{3}{15}\right) + \frac{4}{15}$

ค. $\frac{4}{16} + \frac{3}{8}$

ง. $\frac{3}{5} + \left(\frac{4}{10} + \frac{5}{20}\right)$

เกณฑ์การให้คะแนน

ทำถูกข้อละ 2 คะแนน คะแนนเต็ม 10 คะแนน

เกณฑ์การตัดสิน

ได้ 7-10 คะแนน=ดี 5-6 คะแนน=พอใช้ 0-4 คะแนน=ปรับปรุง
(เกณฑ์ผ่านคือได้คะแนน 7 คะแนนขึ้นไป)

ทำได้.....คะแนน ผ่าน ไม่ผ่าน

แบบฝึกเสริมทักษะที่ 9

โจทย์ปัญหาการบวกและการลบเศษส่วน

ให้เขียนเป็นประโยคสัญลักษณ์
และแสดงวิธีทำด้วยนะครับ

อย่าลืมตรวจสอบว่า โจทย์กำหนดอะไรให้ โจทย์ถาม
อะไร และคำตอบที่ได้สมเหตุสมผลหรือไม่

ตัวอย่าง

โจทย์ : มาลีซื้อผักคะน้า $\frac{1}{2}$ กิโลกรัม ซื้อผักกาด $\frac{3}{10}$ กิโลกรัม มาลีซื้อ
ผักคะน้าและผักกาดรวมกี่กิโลกรัม

ประโยคสัญลักษณ์ $\frac{1}{2} + \frac{3}{10} = \square$

วิธีทำ มาลีซื้อผักคะน้า กิโลกรัม $\frac{1}{2}$

ซื้อผักกาด กิโลกรัม $\frac{3}{10}$

มาลีซื้อผักคะน้าและผักกาดรวม กิโลกรัม $\frac{1}{2} + \frac{3}{10} = \left(\frac{1 \times 5}{2 \times 5}\right) + \frac{3}{10}$

กิโลกรัม $= \frac{5}{10} + \frac{3}{10}$

กิโลกรัม $= \frac{5+3}{10}$

กิโลกรัม $= \frac{8}{10}$

วิเคราะห์จากโจทย์ตัวอย่าง

โจทย์กำหนดให้ : ผักคะน้า $\frac{1}{2}$ กิโลกรัม ผักกาด $\frac{3}{10}$ กิโลกรัม

โจทย์ถามอะไร : ผักคะน้าและผักกาดรวมกันกี่กิโลกรัม

คำตอบที่ได้สมเหตุสมผลเพราะ : ผักกาด $\frac{3}{10}$ กิโลกรัม ไม่ถึง $\frac{1}{2}$ กิโลกรัม

เมื่อรวมกับผักคะน้าอีก $\frac{1}{2}$ กิโลกรัม น้ำหนักผักทั้งสองรวมกันจึงไม่ถึง 1

กิโลกรัม แต่ก็ใกล้เคียงกับ 1 กิโลกรัม

เกณฑ์การให้คะแนนแบบฝึกเสริมทักษะที่ 9

ทำถูกข้อละ 2 คะแนน คะแนนเต็ม 10 คะแนน

เกณฑ์การตัดสิน

ได้ 7-10 คะแนน=ดี 5-6 คะแนน=พอใช้ 0-4 คะแนน=ปรับปรุง

(เกณฑ์ผ่านคือได้คะแนน 7 คะแนนขึ้นไป)

ทำได้.....คะแนน ผ่าน ไม่ผ่าน

ข้อ 1. นที่ฝึกซ้อมฟุตบอลวันแรก $\frac{7}{12}$ ชั่วโมง วันที่สองฝึกซ้อมอีก $\frac{1}{3}$ ชั่วโมง รวมสองวันนที่ฝึกซ้อมฟุตบอลกี่ชั่วโมง

ประโยชน์สัญลักษณ์

วิธีทำ

ข้อ 2. สมชายฝึกร้องเพลงในวันเสาร์ $\frac{1}{2}$ ชั่วโมง วันอาทิตย์ $\frac{5}{6}$ ชั่วโมง
รวมสองวันสมชายฝึกร้องเพลงกี่ชั่วโมง

ประโยคสัญลักษณ์

วิธีทำ

ข้อ 3. แม่ซื้อไก่ $\frac{1}{2}$ กิโลกรัม ซื้อปลา $\frac{3}{4}$ กิโลกรัม แม่ซื้อของทั้งสอง
อย่างรวมกันหนักกี่กิโลกรัม

ประโยคสัญลักษณ์

วิธีทำ

ข้อ 4. ขวดใบหนึ่งมีน้ำอยู่ 1 ลิตร เทน้ำออกแล้วยังเหลือน้ำอยู่ $\frac{1}{5}$ ลิตร
เทน้ำออกไปก็ลิตร

ประโยคสัญลักษณ์

วิธีทำ

ข้อ 5. แท็งก์น้ำมีน้ำอยู่ $\frac{7}{10}$ ลูกบาศก์เมตร ใช้น้ำไป $\frac{2}{5}$ ลูกบาศก์เมตร จะ
เหลือน้ำอยู่ในแท็งก์กี่ลูกบาศก์เมตร

ประโยคสัญลักษณ์

วิธีทำ

แบบฝึกเสริมทักษะที่ 10

โจทย์ปัญหาการบวกและการลบเศษส่วน

ให้หาคำตอบของโจทย์ปัญหาต่อไปนี้
นะคะ

ตัวอย่าง

ไม้ท่อนหนึ่งยาว $\frac{7}{10}$ เมตร อีกท่อนหนึ่งยาว $\frac{2}{5}$ เมตร ไม้ทั้งสองท่อนยาวต่างกันเท่าไร

ตอบ ไม้ทั้งสองท่อนยาวต่างกัน $\frac{3}{10}$ เมตร

ข้อ 1. เชือกเส้นที่หนึ่งยาว $\frac{7}{8}$ เมตร เชือกเส้นที่สองสั้นกว่าเส้นที่หนึ่ง $\frac{1}{4}$ เมตร เชือกเส้นที่สองยาวกี่เมตร

ตอบ _____

ข้อ 2. วันแรกสร้างถนนได้ระยะทาง $\frac{4}{5}$ กิโลเมตร วันที่สองสร้างถนนได้สั้นกว่าวันแรก $\frac{2}{10}$ กิโลเมตร วันที่สองสร้างถนนได้ระยะทางกี่กิโลเมตร

ตอบ _____

ข้อ 3. สมศรีทำขนมชนิดหนึ่งใช้แป้ง $\frac{1}{5}$ กิโลกรัม ใช้น้ำตาลทรายมากกว่าแป้ง $\frac{3}{10}$ กิโลกรัม สมศรีต้องใช้น้ำตาลทรายกี่กิโลกรัม

ตอบ _____

ข้อ 4. สวนสาธารณะแห่งหนึ่งมีพื้นที่ปลูกดอกไม้คิดเป็น $\frac{13}{20}$ ของพื้นที่ทั้งหมด และเป็นทางเดิน $\frac{1}{4}$ ของพื้นที่ทั้งหมด พื้นที่ปลูกดอกไม้รวมกับทางเดินเป็นเท่าไร

ตอบ _____

ข้อ 5. บ้านของโจ้อยู่ระหว่างบ้านของจุ่มและบ้านของจอย บ้านของจุ่มอยู่ห่างจากบ้านของโจ้ $\frac{3}{4}$ กิโลเมตร บ้านของโจ้อยู่ห่างจากบ้านของจอย $1\frac{1}{4}$ กิโลเมตร ระยะทางจากบ้านของจุ่มถึงบ้านของจอยเป็นระยะทางกี่กิโลเมตร

ตอบ _____

ค่อย ๆ คิดนะครับ... ขอให้ทำถูกหมดทุกข้อ...

เกณฑ์การให้คะแนน

ทำถูกต้องดี 3 คะแนน ดีมีบางข้อ 10 คะแนน

เกณฑ์การตัดสิน

ได้ 7-10 คะแนน=ดี 5-8 คะแนน=พอใช้ 0-4 คะแนน=ปรับปรุง

(เกณฑ์ค่าเฉลี่ยได้คะแนน 7 คะแนนขึ้นไป)

ทำดี.....คะแนน ผ่าน ไม่ผ่าน

เฉลยแบบฝึกฯ

อุบลมงคลไทยแลนด์..

แบบฝึกเสริมทักษะที่ 1

ข้อ 1. $\frac{1+2}{3} = \frac{3}{3}$

ข้อ 2. $\frac{2+3}{4} = \frac{5}{4}$

ข้อ 3. $\frac{3+1}{5} = \frac{4}{5}$

ข้อ 4. $\frac{4+1}{6} = \frac{5}{6}$

ข้อ 5. $\frac{5+1}{7} = \frac{6}{7}$

แบบฝึกเสริมทักษะที่ 2

ข้อ 1. $\frac{7-4}{8} = \frac{3}{8}$

ข้อ 2. $\frac{7-2}{8} = \frac{5}{8}$

ข้อ 3. $\frac{4-1}{9} = \frac{3}{9}$

ข้อ 4. $\frac{11-8}{13} = \frac{3}{13}$

ข้อ 5. $\frac{11-11}{11} = 0$

แบบฝึกเสริมทักษะที่ 3

ข้อ 1. $\frac{1}{8} + \left(\frac{1 \times 2}{4 \times 2}\right) \rightarrow \frac{1}{8} + \frac{2}{8} \rightarrow \frac{1+2}{8} \rightarrow \frac{3}{8}$

ข้อ 2. $\left(\frac{2 \times 2}{8 \times 2}\right) + \frac{3}{16} \rightarrow \frac{4}{16} + \frac{3}{16} \rightarrow \frac{4+3}{16} \rightarrow \frac{7}{16}$

ข้อ 3. $\left(\frac{1 \times 2}{3 \times 2}\right) + \frac{5}{6} \rightarrow \frac{2}{6} + \frac{5}{6} \rightarrow \frac{2+5}{6} \rightarrow \frac{7}{6}$

ข้อ 4. $\frac{7}{9} + \left(\frac{2 \times 3}{3 \times 3}\right) \rightarrow \frac{7}{9} + \frac{6}{9} \rightarrow \frac{7+6}{9} \rightarrow \frac{13}{9}$

ข้อ 5. $\left(\frac{2 \times 2}{7 \times 2}\right) + \frac{2}{14} \rightarrow \frac{4}{14} + \frac{2}{14} \rightarrow \frac{4+2}{14} \rightarrow \frac{6}{14}$

แบบฝึกเสริมทักษะที่ 4

ข้อ 1. $\frac{7}{10} - \left(\frac{2 \times 2}{5 \times 2}\right) \rightarrow \frac{7}{10} - \frac{4}{10} \rightarrow \frac{7-4}{10} \rightarrow \frac{3}{10}$ ข้อ 2. $\frac{3}{8} - \left(\frac{1 \times 2}{4 \times 2}\right) \rightarrow \frac{3}{8} - \frac{2}{8} \rightarrow \frac{3-2}{8} \rightarrow \frac{1}{8}$

ข้อ 3. $\frac{11}{21} - \left(\frac{2 \times 3}{7 \times 3}\right) \rightarrow \frac{11}{21} - \frac{6}{21} \rightarrow \frac{11-6}{21} \rightarrow \frac{5}{21}$ ข้อ 4. $\left(\frac{2 \times 4}{3 \times 4}\right) - \frac{7}{12} \rightarrow \frac{8}{12} - \frac{7}{12} \rightarrow \frac{8-7}{12} \rightarrow \frac{1}{12}$

ข้อ 5. $\frac{11}{15} - \left(\frac{3 \times 3}{5 \times 3}\right) \rightarrow \frac{11}{15} - \frac{9}{15} \rightarrow \frac{11-9}{15} \rightarrow \frac{2}{15}$

แบบฝึกเสริมทักษะที่ 5

ข้อ 1. $\frac{3}{7} + \frac{5}{28}$ จับคู่กับ $\frac{17}{28}$ ข้อ 2. $\frac{13}{55} + \frac{4}{11}$ จับคู่กับ $\frac{3}{5}$

ข้อ 3. $\frac{4}{9} + \frac{2}{3}$ จับคู่กับ $1\frac{1}{9}$ ข้อ 4. $1\frac{1}{4} + \frac{3}{12}$ จับคู่กับ $1\frac{1}{2}$

ข้อ 5. $8 + 7\frac{1}{2}$ จับคู่กับ $15\frac{1}{2}$

แบบฝึกเสริมทักษะที่ 6

ข้อ 1. $<$ ข้อ 2. $>$

ข้อ 3. $>$ ข้อ 4. $=$

ข้อ 5. $>$

แบบฝึกเสริมทักษะที่ 7

ข้อ 1. $\frac{6}{7}$ เท่ากัน

ข้อ 2. $\frac{10}{12}$ เท่ากัน

ข้อ 3. $\frac{10}{12}$ เท่ากัน

ข้อ 4. $\frac{5}{27}$

ข้อ 5. $\frac{1}{4}$

แบบฝึกเสริมทักษะที่ 8

ข้อ 1. $\frac{8}{9}$ เท่ากัน

ข้อ 2. $\frac{10}{12}$ เท่ากัน

ข้อ 3. $\frac{9}{8}$ เท่ากัน

ข้อ 4. จ.

ข้อ 5. ค.

แบบฝึกเสริมทักษะที่ 9

ข้อ 1. ประโยคสัญลักษณ์ $\frac{7}{12} + \frac{1}{3} = \square$

วิธีทำ	นที่ซ้อมฟุตบอลวันแรก	$\frac{7}{12}$	ชั่วโมง
	วันที่สองฝึกซ้อมอีก	$\frac{1}{3}$	ชั่วโมง
	นที่ซ้อมฟุตบอลรวม	$\frac{7}{12} + \frac{1}{3} = \frac{7}{12} + \left(\frac{1 \times 4}{3 \times 4}\right)$	ชั่วโมง
		$= \frac{7}{12} + \frac{4}{12}$	ชั่วโมง
		$= \frac{7+4}{12}$	ชั่วโมง
		$= \frac{11}{12}$	ชั่วโมง

ตอบ รวมสองวันนที่ฝึกซ้อมฟุตบอล $\frac{11}{12}$ ชั่วโมง

ข้อ 2. ประโยคสัญลักษณ์ $\frac{1}{2} + \frac{5}{6} = \square$

วิธีทำ	สมชายฝึกร้องเพลงวันเสาร์	$\frac{1}{2}$	ชั่วโมง
	วันอาทิตย์	$\frac{5}{6}$	ชั่วโมง
	รวมสองวันสมชายฝึกร้องเพลง	$\frac{1}{2} + \frac{5}{6} = \left(\frac{1 \times 3}{2 \times 3}\right) + \frac{5}{6}$	ชั่วโมง
		$= \frac{3}{6} + \frac{5}{6}$	ชั่วโมง
		$= \frac{3+5}{6}$	ชั่วโมง
		$= \frac{8}{6}$	ชั่วโมง
		$= 1\frac{2}{6}$	ชั่วโมง

ตอบ รวมสองวันสมชายฝึกร้องเพลง $1\frac{2}{6}$ ชั่วโมง

แบบฝึกเสริมทักษะที่ ๑

ข้อ ๓. ประโยคสัญลักษณ์ $\frac{1}{2} + \frac{3}{4} = \square$

วิธีทำ แม่ซื้อไก่	$\frac{1}{2}$	กิโลกรัม
ซื้อปลา	$\frac{3}{4}$	กิโลกรัม
แม่ซื้อของทั้งสองอย่างรวมกันหนัก	$\frac{1}{2} + \frac{3}{4} = \left(\frac{1 \times 2}{2 \times 2}\right) + \frac{3}{4}$	กิโลกรัม
	$= \frac{2}{4} + \frac{3}{4}$	กิโลกรัม
	$= \frac{2+3}{4}$	กิโลกรัม
	$= \frac{5}{4}$	กิโลกรัม
	$= 1\frac{1}{4}$	กิโลกรัม

ตอบ แม่ซื้อของทั้งสองอย่างรวมกันหนัก $1\frac{1}{4}$ กิโลกรัม

ข้อ ๔. ประโยคสัญลักษณ์ $1 - \frac{1}{5} = \square$

วิธีทำ ขวดใบหนึ่งมีน้ำอยู่	1	ลิตร
เทน้ำออกแล้วยังเหลือน้ำอยู่	$\frac{1}{5}$	ลิตร
เทน้ำออกไป	$1 - \frac{1}{5} = \left(\frac{1 \times 5}{1 \times 5}\right) - \frac{1}{5}$	ลิตร
	$= \frac{5}{5} - \frac{1}{5}$	ลิตร
	$= \frac{5-1}{5}$	ลิตร
	$= \frac{4}{5}$	ลิตร

ตอบ เทน้ำออกไป $\frac{4}{5}$ ลิตร

แบบฝึกเสริมทักษะที่ 9

ข้อ 5. ประโยคสัญลักษณ์ $\frac{7}{10} - \frac{2}{5} = \square$

วิธีทำ แอ็งก์น้ำมีน้ำอยู่ $\frac{7}{10}$ ลูกบาศก์เมตร
ใช้ไป $\frac{2}{5}$ ลูกบาศก์เมตร
จะเหลือน้ำอยู่ในแอ็งก์ $\frac{7}{10} - \frac{2}{5} = \frac{7}{10} - \left(\frac{2 \times 2}{5 \times 2}\right)$ ลูกบาศก์เมตร
 $= \frac{7}{10} - \frac{4}{10}$ ลูกบาศก์เมตร
 $= \frac{7-4}{10}$ ลูกบาศก์เมตร
 $= \frac{3}{10}$ ลูกบาศก์เมตร

ตอบ จะเหลือน้ำอยู่ในแอ็งก์ $\frac{3}{10}$ ลูกบาศก์เมตร

แบบฝึกเสริมทักษะที่ 10

ข้อ 1. ตอบ เชือกเส้นที่สองยาว $\frac{5}{8}$ เมตร

ข้อ 2. ตอบ วันที่สองสร้างถนนได้ระยะทาง $\frac{3}{5}$ กิโลเมตร

ข้อ 3. ตอบ สมศรีต้องใช้น้ำตาลทราย $\frac{1}{2}$ กิโลกรัม

ข้อ 4. ตอบ พื้นที่ปลูกดอกไม้กับทางเดินรวมเป็น $\frac{5}{10}$ ของพื้นที่ทั้งหมด

ข้อ 5. ตอบ ระยะทางจากบ้านของจิมถึงบ้านของจอยเป็นระยะทาง 2 กิโลเมตร

บรรณานุกรม

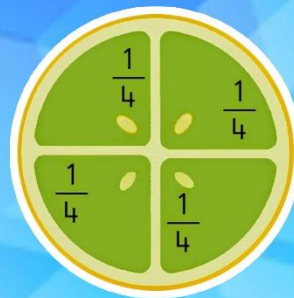
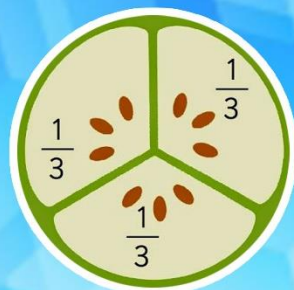
- กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). การจัดการการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้
คณิตศาสตร์ ระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและ
พัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- _____. (2545). คู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- _____. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, กระทรวงศึกษาธิการ. (2557).
หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้
คณิตศาสตร์. กรุงเทพฯ : สกสศ. อคาพริ้ว.
- _____. (2558). คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 : คู่มือครูรายวิชาพื้นฐาน. กรุงเทพฯ
: สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.
- สุวิทย์ มูลคำ และ สุนันทา สุนทรประเสริฐ. (2550). ผลงานทางวิชาการสู่การเลื่อนวิทยฐานะ.
กรุงเทพฯ : อี.เค. บุ๊ค.

สื่อประกอบการจัดการเรียนการสอน
กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

โรงเรียนเทศบาล ๑ ทรงพลวิทยา
สังกัดเทศบาลเมืองบ้านโป่ง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

สื่อประกอบการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

โรงเรียนเทศบาล ๑ ทรงพลวิทยา

สังกัดเทศบาลเมืองบ้านโป่ง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี